

Cizí slova – cvičení

1. Ačkoliv byla protěžována svým milencem Gedeonovem, ředitelem Carského divadla, dlouho se nemohla prosadit. 2. Vytáhl pernamentku za 5 eur, která svými dvěma již proštípnutými dírkami mrkla na kontrolora. 3. Víceprezident Spojených států už byl na palubě, kde se ho s jeho zřejmým souhlasem ujala brunetka Krista. 4. Následoval výbuch spontánního smíchu, který uvedl Billovo postavení na pravou míru. 5. V zimě trávy vytvářejí bizarní tvary, zejména když se obalí jinovatkou nebo je ozdobí sněhová čepice. 6. Neomarxista či extrémista, ať už pravicového či levicového zaměření, by řekl: „Revoluce je mrtva, ať žije revoluce!“ 7. Budu muset snížit své nároky na standart a brát si čisté ponožky a spodky jen každý druhý den. 8. Čím krizověji postupovala dysharmonie jeho manželství, tím naléhavěji potřeboval přítele, který by ho vyslechl. 9. Pokusil jsem se získat statut imigranta, ale pak jsem se vrátil. 10. Svědčí o tom i lobbying, který u českých politických špiček vyvíjí výrobce stíhaček Gripen, švédská firma SAAB. 11. Jednou či dvakrát se rozhodl nechat stranou mýtické, legendární a fantastické náměty a napsal konvenční povídku pro dospělé z moderního prostředí. 12. Dodal, že policie zatím ani neprověřila důkazy o tom, že v podniku byly těsně před konkursem antitativovány smlouvy a účetní dokumenty. 13. Do výzkumných prací zapojí univerzita i studenty, doktoranty i další vědecké aspiranty do 35 let. 14. V nejjednodušší podobě je graffiti dvouvrstvá omítka s kontrastním vybarvením vrstev. 15. Místní zvláštností je léčebná kúra v horkém písku a protirevmatickými účinky. 16. Na koních se v rámci takzvané hypoterapie mohou projet také lidé, kteří mají nejrůznější zdravotní problémy.

Čárka ve větě jednoduché

1. Několikanásobný větný člen

a) Vztah slučovací – bez čárky (spojení bezespojkové – s čárkou)

Koupili jsme jablka, švestky i hrušky. Nepřišel tam Petr ani Pavel. Když k němu vzhlédla, vypadal mnohem rozhodnější a také starší. To naprosto zničí Petrovu kariéru a zároveň jeho manželství. Postavili kostel a rovněž misijní kostelík. Měli za sebou chladnou a přitom větrnou noc. Nejprve se podávala polévka z bažantích slepic a pak zajíc na smetaně. Půjdeme dnes večer do kina nebo do divadla? Vyspal se vždy cestou autobusem nebo až v práci.

b) Vztah neslučovací (odporovací, stupňovací, vylučovací apod.) – s čárkou

Byl přísný, a přitom laskavý člověk. Film byl pěkný, i když trochu zdlouhavý. Mluvím anglicky plynule, avšak s chybami. Byl nejen vynikajícím malířem, ale i sochařem a básníkem. Vykašlal se na úkol, a ne že zapomněl! Bylo to náročné, a přece krásné období. Umí se báječně postarat o papoušky, rybičky, a dokonce i o hady. Včas přišli dnes všichni, i (a dokonce) Matěj. Nepřišel, ani (a dokonce) nezavolal. Byla to dospělá dívka, nebo už spíš slečna. Koupím si koláč, či raději buchtu. Nevím, zda ta věc bude vyřízena kladně, nebo záporně. Rozhoduješ tady ty, anebo já? Prokázalo se, že je obžalovaný vinen, či nevinen?

c) Dvojité spojovací výrazy – s čárkou (pokud mezi nimi není spojka a)

V místnosti nebylo ani teplo, ani zima. Naše cestovní kancelář nabízí pobyty jak v tuzemsku, tak v zahraničí. Hodnotit dílo této osobnosti jen na základě cestopisů by nebylo ani tak odvážné, jako spíš neuvážené. Hned byl tu, hned tam. Hned byl tu a hned tam.

d) Ustálená spojení – bez čárky

Prochodil jsem svět křížem krážem. Široko daleko ani živáčka. Jde to čím dál tím lépe. Čekali tam dva tři lidé. Rebelovali staří mladí. Šli lesem křížem krážem. Bil ji hlava nehlava. Jezdí na hory v zimě v létě. Musíš to udělat chtěj nechtěj. Myslel na ni vstáváje lehaje. Je to známo široko daleko.

2. Přívlástek**a) Přívlástek několikanásobný – s čárkou**

Na louce kvetly červené, bílé, modré a žluté květiny. Mám ráda svíčkovou, koprovou i rajskou omáčku.

b) Přívlástek postupně rozvíjející – bez čárky

Koupil jsem si nový fotbalový míč. Každý slušný člověk usiluje o dobré mezilidské vztahy. Bylo krásné listopadové odpoledne.

c) Přívlástek volný – s čárkami

Paříž, rozkládající se na obou březích Seiny, je jedno z nejkrásnějších evropských měst. Procházku nám znepříjemňoval studený vítr, vanoucí od severu.

d) Přívlástek těsný – bez čárek

Pracovníci nesplňující požadavky budou propuštěni. Všichni studenti účastníci se lyžařského kurzu zaplatí do konce týdne zálohu.

Celou hodinu pozoroval Lucii, <u>sedící u okna</u> .	X	Lucii <u>sedící u okna</u>
druhé, <u>přepřacované</u> vydání	X	<u>druhé přepřacované</u> vydání

3. Přístavek**a) Přístavek těsný – bez čárek**

Host z Prahy Arnošt Vomáčka u nás pobyl tři dny. Milánský útočník Andrej Ševčenko získal Zlatý míč. Karlovy Vary navštívil i herec Sean Connery. Chlorid sodný neboli kuchyňská sůl. Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka.

b) Přístavek volný – s čárkami

Arnošt Vomáčka, host z Prahy, u nás pobyl tři dny. Bedřich Smetana, autor Prodané nevěsty, se narodil v Litomyšli. Doma jsme měli dva psy, dogu a kokršpaněla. V některých sportech, například ve fotbale, se točí velké peníze. Pivo, víno, lihoviny, prostě veškerý alkohol, se mládeži prodává až od 18 let. Vaše připomínky, či lépe řečeno podněty, vezmeme v úvahu. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, jsme prostudovali velice pečlivě.

4. Volný doplněk

Stál ve dveřích, omlouvaje se za svou nedochvilnost. Seděla v křesle a četla, zcela pohlcena napínavým dějem. Vyšel, láhev pod pažím, a roztřásl se zimou. Vlasy stažené do dvou copů, chodívala vždy upravená.

5. Oslovení a pozdrav

Karle, nemohl bys s tím něco udělat? Vážení a milí hosté, dámy a pánové, přijměte pozvání na výstavu. S tímto řešením nepočítejte, vážení. Kolikrát ti mám říkat, Petře, že tohle se nedělá?! Ahoj Petře, ráda tě vidím? Dobrý den, pane profesore, jak se vám daří?

6. Citoslovce**a) Plní funkci větného členu – bez čárky**

A vlak s nimi hurá do tunelu. Žába hop do vody. Motorka vrrr a byla pryč.

b) Není větným členem – píšeme čárku

Ach, tady je krásně! Ano, je tomu skutečně tak. Zaplat'pánbůh, práce se daří. Také jsme tam jezdili, bože, to bylo dávno!

7. Samostatný větný člen

Pivo, to je moje. Pražákům, těm je hej. Pracovat v obchodu a mít hodně peněz, to jsem si vždycky přál. Najít ho, to bude tedy lahůdka.

8. Vsuvka

Radost jsem z toho, to se ví, neměl. Na to nejdůležitější jsme, jak už to bývá, zapomněli. Někdy vloni, bylo to kolem Vánoc, se to stalo.

Můžeme oddělit, ale nemusíme: Pošlete mi prosím svou nabídku. Stalo se to tuším před týdnem. To je myslím pravda. Ten tvůj přítel se mi upřímně řečeno moc nezdá. Přišlo jich tam řekl bych deset. Úkol jste dejme tomu splnili všichni.

9. Dodatečně připojený větný člen

Ten musí mít vždycky pravdu, samozejmě. Musím ještě do obchodu, nakoupit něco na víkend. Stále něco hledám, nejčastěji klíče.

A TO

- a) s čárkou:** Přijedu zítra, a to v deset. Odpovězte co nejrychleji, a to písemně.
b) bez čárky: Firma se dostává do problémů a to bude mít vliv na její zisky. Začalo pršet a to svědčí našemu trávníku.

JAKO

- a) s čárkou:** uvozuje vedlejší větu (Netvař se, jako by ti ulítly včely.); uvozuje významově volněji připojenou informaci (Některé asijské země, jako Vietnam, Indie nebo Kambodža, nepatří k bohatým. Teta zpívá, (stejně) jako strejda. (= Oba dva zpívají.))
b) bez čárky: uvozuje nezbytnou informaci, bez níž by věta ztratila smysl (Země jako Vietnam, Indie nebo Kambodža nepatří v Asii k těm bohatým. Sporty jako plážový volejbal, plavání, vodní lyžování a surfování patří k oblíbeným letním zábavám.); při srovnávání, kdy uvozuje jen větný člen: (Teta zpívá (stejně) jako strejda. (= Oba dva zpívají stejně.))

AŽ

- a) s čárkou:** vyjadřuje stupňování (Byl veselý, až dovádívý. Jeho chování bylo chladné, až nepřívětivé.)
b) bez čárky: vyjadřuje místní nebo časovou hranici či míru (Maso jíme dvakrát až třikrát týdně. Výstava potrvá od 5. května až do 10. června. Takový střízlík a unese až padesát kilo.)

od... přes... (až) do/k/po – jednotlivé členy výčtu čárkou neoddělujeme (Kráčel s těžkým křížem od řary přes celou vesnici až k božím mukám.); případně můžeme oddělit čárkami vložený celek (Samozejmě i pití, od mléka přes džusy až po víno a destiláty, byl dostatek.)

Atd., apod., ap. – čárku před nimi nepíšeme

Která věta je bezchybná? Chyby opravte.

a) Pavla je lepší, než její kamarádka.	a) Přišli jsme nejen pozdě ale i bez peněz.
b) Jan je lepší, než jsem si myslel.	b) Budu dostávat nejen jídlo, ale i peníze.
c) Nejsi taková, jako ona.	c) Zabezpečujeme jim, nejen ubytování, ale i stravu.
a) Nedá se tam jet autem, ani autobusem.	a) Přišel šéf podniku pan Krásný.
b) Nemám ani tašku ani batoh.	b) Napsal to Alois Jirásek autor Temna.
c) Nemám dolary ani eura.	c) Počítačový expert, Bill Gates, navštívil Prahu.
a) Myslel na ni ve dne, v noci.	a) Učíme se ortografii neboli pravopis.
b) Následovala ho cestou necestou.	b) Přijedu pozítří tj. v neděli.
c) Byla to osoba, na jedné straně vnímavá, na druhé straně bezcitná.	c) Napiš to celé a to na stroji.

1. Několikanásobný větný člen:

Dobrovský naplňoval svou roli v českém národním obrození v tichu pracovny. Přispíval k tomuto procesu zásadními myšlenkami teoretickým vědeckým dílem plody své učenosti a neúměrné pracovitosti. Pro práci v naší firmě neměl ani dostatečnou kvalifikaci ani potřebné zkušenosti. Ve vnitřní Praze ani v jejích okrajových částech už dnes není dostatek parkovacích ploch. V jeho díle najdeme jak vlivy klasického malířství a lidového umění tak vlivy malířů čínských. Jednou či dvakrát za měsíc mohou zůstat práci déle. Tato pravidla byla vymyšlena pro přežití lidského rodu a rovněž pro záchranu celé planety. Zvedl se na kolena a pak na nohy. Váš nový návrh je jednak obtížně proveditelný jednak cenově nepřijatelný. Tancem se pokoušejí vrátet k divošským a ryze mužským rituálům či dokonce k jakémusi mužskému archetypu. Byl to přísný a přitom laskavý člověk. Pro přípravu šálku kvalitního zeleného čaje je nutno použít horkou nikoli vařící vodu. Mladé stromky vysazují lesní dělníci nebo lesní dělnice. Peníze můžete uložit buď na vkladní knížku nebo je investovat do cenných papírů. Předložka „včetně“ má odborný až knižní ráz. Kupte mi dva až tři kilogramy jablek. Jako historik už nedokážu číst žádný text jinak než jako historický pramen.

2. Volný a těsný přívlastek:

Těch deset posledních dnů prodloužených deštěm a podzimním větrem se táhlo do nekonečna. Děti vracející se ze školy se zastavovaly u výkladů plných hraček. Náš Agar nevšímající si slepic ani kolem přecházejících lidí pokojně odpočíval ve stínu staré jabloně naklánějící své větve pod tíhou dozrávajících ovoce až k zemi. Muž přicházející proti nám byl náš soused. Jedovatým bylinám poškozujícím zdraví dávali lidé v dřívějších dobách výstražná nebo hanlivá přízviska. Čaj upravený po mongolském způsobu mi nechutná. Jeho podřízení o něm mluví jako o člověku spojujícím v sobě moudrost se státnickostí. Trenér Pospíšil působící již dva roky v Ostravě uspořádal pro svěřence týdenní soustředění v zahraničí. K pracím vztahujícím se na údržbu motorových vozidel patří ošetřování karosérie a ostatních plechových částí. K naší výstavě přístupné denně od 10 do 18 hodin byla vydána obsáhlá publikace se zasvěcenými studiem. Organizace provozující obchodní činnost poskytováním služeb veřejného stravování jsou povinny umožnit občanům výběr jídel podle jídelního lístku. Ve skrytu duše jsme měli touhu využít jedinečné příležitosti k výstupu na některý z vrcholů. Na pořadu jednání bude nyní třetí závažný bod programu.

3. Přístavek:

Kněžna Libuše nejmladší a nejznámější Krokova dcera možná ve skutečnosti vůbec nežila. T. G. Masaryk zakladatel samostatného československého státu zemřel v roce 1937 v Lánech letním sídle československých a českých prezidentů. Všude kolem nás byla spousta psů jezevčici teriéři dobermanů ba i jeden boxer. Za oknem nám kvete mnoho květin především muškáty a begónie na balkóně máme košatý oleandr. Pozvali nás všechny mého bratra švagra i mne ale nakonec se z nás nikdo neodhodlal odjet. Oddělení reklamy jedno z nejdůležitějších oddělení naší firmy bude třeba posílit o novou pracovní sílu. Ta nová okrasná dřevina jasmín nahokvětý latinsky *Jasminum nudiflorum* se do naší skalky vůbec nehodí. Chata měla dvě místnosti ložnici a malou kuchyňku. Profesor Akademie výtvarných umění malíř Karel Malich vystavoval v Jízdárně Pražského hradu. Diskusi řídil Antonín Přidal brněnský spisovatel, překladatel známé knížky *Pan Kaplan* má stále třídu rád.

4. Oslovení, vsuvka, samostatný větný člen, citoslovce:

Až mě budeš Jiříku potřebovat vzpomeň si na mě. Ivanko Lucinko děvčata noste na stůl! Brr to je zima! Jedné noci bylo to po těch velkých deštích se najednou ozvala dutá rána něco zarachotilo a zapraskalo a pak zase bylo ticho. Bouch bouch nadskakují a tlučou křídly holubi na vysoké švestce v zahrádce pod okny. Marie šmyk sem šmyk tam natírala kulisu blankytně modrou barvou. Čím větší útlak to už je asi takový přírodní zákon tím více lepších a peprnějších politických vtípů. Na kraji vesnice říkalo se tam Na Močítku protože se tam kdysi močil len stála stará kaplička. Cesta ze školy chlapce unavila oběd dojedl jen stěží a poháněn matčinou starostlivostí ulehl do postele. Nemaje jiné příležitosti s vámi mluvit obtěžují vás tímto dopisem. Jejda copak se vám stalo?